

פרשת אמור

(דף ק"א ע"ב)

כסוי הטאה העוונות מתכסים באלו הסיגים של הקדושה הנקראים מצולות
ים

**בְּהַאי יוֹמָא נְחִית הַאי מְצוּלוֹת יָם, זוֹהֵמָא (דְּכִסְפָּא)
דְּנִפְשָׂא, וְנָטִיל זוֹהֵמָא דְּגוּפָא** ובאותו היום של יוה"כ יורד

זה המצולות ים שהוא הס"מ שהוא זוהמת וסיגי המלכות שהיא בחינת הנפש והוא לוקח את
זוהמת הגוף. **מֵאַן הוּא זוֹהֵמָא דְּגוּפָא** ומה היא זוהמת הגוף. **דָּא
אֵינוֹן חוּבִין דְּאַתְעֵבִידוּ עַל יְדֵי דִּיצַר הָרַע, דְּאַקְרִי
מְזוּהָם מְנוּוֹל** אלא הם אלו העוונות הנעשים ע"י היצר הרע הנקרא מזוהם ומנוול
ולכן העוונות שנעשו על ידו נקראים זוהמת הגוף.

עם ישראל משחרדים את המקטרג ע"י הקרבן לעזאזל

**אָמַר רַבִּי יוֹסִי, תִּתְּנָן (ויקרא טז)
וְנָתַן אֶהְרֹן עַל שְׁנֵי
הַשְּׂעִירִים גְּרָלוֹת, אִי הֵכִי יִקְרָא הוּא דְּעִזְאֹזֵל,
חֲמִיתוֹן עֲבָדָא דְּשִׂדֵי עַדְבִּין בְּמֵאֲרִיָּה** שאם כן שמפילים גורלות בין
ה' ובין לעזאזל שהוא הס"מ ויצא לפי"ז שהוא כבוד לס"מ הנקרא עזאזל, ולכאורה הוא
תמוה כי וכי ראיתם שהעבד שעושה גורל עם אדונו בכדי לחלוק עמו, **אֶתְרַחֲיָה
דְּעֵלְמָא דְּעֲבָדָא לָא נָטִל אֶלְא מַה דִּיהִיב לִיה מֵאֲרִיָּה**
והרי דרך העולם הוא שהעבד לוקח את מה שנותן לו אדונו ואין הוא חולק עמו בגורל.

הלימוד היומני

לע"נ בניהו בנימין בן פרומה ז"ל

אָבֵל, בְּגִין דְּסַמָּא"ל זְמִין הָאִי יוֹמָא בְּדִלְטוֹרָא, וּבְגִין דְּלֹא יְהֵא לִיָּה פִטְרָא (ס"א בְּהֵאֵי עֲדָבָא הוּא סְלָקָא בֵּיהּ) **יְהֵבִין לִיָּה חוּלְקָא בְּהֵאֵי** אלא מפני שהס"מ עומד ביום הזה של יוה"כ בכדי לקטרג על ישראל ובכדי שלא יהיה לו פתחון פה לקטרג על ישראל אז נותנים לו את חלקו ומשחדים אותו ע"י הגורל הזה.

הגורלות היו עולים מעצמם על השעירים השייכים להם

וְהֵאֵי עֲדָבָא מִגְרָמִיהּ הוּא דְּסָלִיק בֵּיהּ וזה הגורל מעצמו היה עולה בו כי הס"מ בעצמו היה מברר את חלקו הראוי לו, **דְּאָמַר רַבִּי יְהוּדָה אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מְלָהּ עֲלָאָה אֲשַׁבְּחָנָא בְּעֲדָבָא** כי אמר רבי יהודה בשם רבי יצחק שדבר עליון מצאנו בגורל. **עֲדָבָא דִּיהוֹשֻׁעַ, בְּתִיב בֵּיהּ,** (במדבר כו) **עַל פִּי הַגּוֹרָל, עַל פִּי הַגּוֹרָל וְדָאֵי, דְּאִיהוּ אָמַר דָּא חוּלְקָא דִּיהוּדָה, דָּא דְּבִנְיָמִין וְכוּ', וְכֵן כְּלָהוּ** כי בגורל יהושע שהוא בא לחלוק את הארץ כתוב בו 'על פי הגורל' ובודאי כתוב על פי הגורל כי הגורל בעצמו היה אומר זה חלק יהודה וזה חלק בנימין וכן כל אותם החלקות שהיו ע"פ הגורל הוא בעצמו היה אומר את מי שעלה בגורל [א]. **אִיָּהּ הָכָא,**

אור הרשב"י

שלא יעלה הגורל אלעזר אומר ברוח הקדש גורל שבט פלוני עולה שיטול ממקום פלוני ויהושע פושט ידו ועולה שנאמר (יהושע יט) אלה הנחלות אשר נחלו אלעזר הכהן ויהושע

[א] כדאיתא במדרש בבמדבר רבה ומעשה נסים היה בגורל אלעזר בן אהרן מולבש אורים ותומים וקלפי הגורל לפני יהושע שנאמר (יהושע יח) ויריתי לכם גורל פה לפני ה' ועד

הלימוד היומני

לע"נ בניהו בנימין בן פרומה ז"ל

בִּיּוֹן דְּכַהֲנָא שְׂוֵי יְדוּי, אֵינּוּן עַדְבִּין מְדַלְגֵי וְסֻלְקִין בְּיַדָּא
 דְּכַהֲנָא, (ס"א וְסֻלְקִין עַדְבִּין בְּיַדָּא דְּכַהֲנָא, אֵינּוּן מְדַלְגֵי מִן יְדוּי) וְשֹׂאֲרָן
 בְּאַתְרֵיהוּ וְכַן כּאֵן בִּיּוּדֵיכֹ"כ מְכִיּוֹן שֶׁהַכֹּהֵן הִיָּה שֵׁם אֶת יָדָיו בְּקַלְפֵי אוֹתָם הַגּוֹרְלוֹת הָיוּ
 קוֹפְצִים וְעוֹלִים בִּידָיו שֶׁל הַכֹּהֵן וְהָיוּ אַח"כ קוֹפְצִים מִיָּדָיו שֶׁל הַכֹּהֵן וְשׁוֹכְנִים בְּמִקְוָם הָרָאוּי
 לָהֶם. הִנֵּה הָיָה הַכֹּהֵן וְהָיוּ מִש"כ בְּפִסּוּק, וְהַשְּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה
 עָלָיו הַגּוֹרֵל דִּהְיִינוּ, עָלָה עָלָיו וְדָאֵי שְׁבוּדָאֵי הוּא עֹלָה עָלָיו כִּי מֵאלוֹ
 הָיוּ הַגּוֹרְלוֹת עוֹלִים עַל הַשְּׂעִירִים הַשְּׂיִכִּים לָהֶם.

כל זמן שהמקטרג נמצא וניתנת לו הרשות לקטרג צריכים לתת לו דבר
 שיתעסק בו

וְלֹא דָּא בְּלַחֲזוּדֵי, אֲלֵא בְּכָל זְמַנָּא דְּדִלְטוּרָא וְזִמִּין,
 וְאַתְיִיהִיב לֵיה רְשׁוּתָא וְלֹא זֹו בְּלַבַּד בִּיּוּדֵיכֹ"כ שְׁנוֹתָנִים לִס"מ אֶת
 חֲלָקוֹ אֲלֵא בְּכָל זְמַן שֶׁהַמְּקַטְרֵג נִמְצָא וְנִתְּנָת לּוֹ הַרְשׁוֹת לְקַטְרֵג, בְּעֵינָן לְשׁוּאָה
 לְקַבְּלֵיהָ בְּמָה דִּיתְעַסֵּק, וְשָׂבִיב לֹזֵן לְיִשְׂרָאֵל אֲנֹו צְרִיכִים לִתַּת
 כִּנְגָדוֹ דְּבַר שִׁתְעַסֵּק בּוֹ וְיַעֲזוּב מִלְּקַטְרֵג עַל יִשְׂרָאֵל. בְּהָאֵי יוֹמָא דְּלְטוּרָא
 וְזִמִּין לְאַלְלָא אֲרַעָא וְבוּזָה הַיּוֹם שֶׁל יוֹה"כ הַשּׁוֹטֵר הַמְּקַטְרֵג מִצּוּי לְרַגֵּל אֶת הָאָרֶץ
 וְלַחֲפֹשׂ אֶת עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל בְּכַדֵי לְקַטְרֵג עֲלֵיהֶם וְלִכְּן נֹתְנִים לּוֹ שׁוּחַד שֶׁהוּא הַשְּׂעִיר לְעֹזָאֵל

אור הרשב"י

בן נון וזו היתה יתירה שהיה הגורל צווח בשעת פלוני ומנין שהיה הגורל מדבר דכתיב על פי
 עלייתו אני גורל פלוני השבט עליתי לו במקום הגורל.

הלימוד היומני

לע"נ בניהו בנימין בן פרומה ז"ל

בכדי שלא יקטרג על ישראל. **הִנֵּה הוּא דְכַתִּיב** וזהו מש"כ בפסוק, (איוב א) **וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל הַשָּׁטָן מֵאֵין תָּבֵא** ויען השטן את ה' ויאמר משוט בארץ ומתהלך בה. **וְהָא תַּנִּינָן, מְשׁוּט בְּאַרְץ, מֵאֵי הוּא** והרי למדנו מהו שאומר השטן משוט בארץ. **אֲלָא הָאֵי הוּא דְלְטוּרָא רַבָּא** **מְקַטְרְגָא דְיִשְׂרָאֵל** אלא כוונת השוטר הגדול המקטרג על ישראל שהוא משוטט בארץ בכדי לחפש את עוונות בית ישראל בכדי לקטרג עליהם.

בקריעת ים סוף המקטרג אמר לקב"ה שעם ישראל לא ראויים להכנס לארץ **וְהָא אֶתְעֵרוּ חֲבֵרֵיִיא**, (דודא) **בְּהֵיָא שְׁעֵתָא דַּחוּז וְמִינִין יִשְׂרָאֵל לְמַעַבְר יָמָא, וְלֹאֲתַפְרַעָא מִמְּעָרָאֵי** וכבר התעוררו החברים הקדושים ואמרו כי באותה השעה שהיו מזומנים ישראל לעבור את הים ולהיפרע ממצרים על השעבוד הקשה, **אָמַר, אֲנָא אֶעְבְּרָנָא בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, וְחַמִּינָא דְלָא אֶתְחִוּוֹן אֵלֵין לְמִיעַל בְּגוֹיָה** אז אמר המקטרג לקב"ה שאני עברתי בארץ הקדושה וראיתי שישראל לא ראויים להיכנס לארץ הקדושה, **אֵי אַנְתָּ דְאֵין דִּינָא, דִּינֵיִיהוּ הָכָא בְּמַעְרָאֵי, מַה שְׁנַיִן אֵלֵין מֵאֵלֵין, או ימותון בְּלָהוּ כְחֻדָּא, או יְהַדְרוּן בְּלָהוּ לְמַעְרָים** ולכן אם אתה דן דין אמת אז דינם של ישראל כאן הן כמו המצריים כי מה שונים אלו מאלו ולכן או שכולם ימותו כאן כאחד או שכולם יחזרו למצרים. **וְלֹא אַנְתָּ הוּא דְאֶמְרַתְּ** ועוד וכי אתה לא אמרת, (בראשית טו) **וְעַבְדוֹם וְעַנּוּ אוֹתָם ד' מֵאוֹת שָׁנָה, וְהָא לָא סְלִיקוּ מִחוּשְׁבַּנָּא אֲלָא**